

Време је за одлучан корак

Прави је моменат да се са општег поверења у региону пређе на истинско

На питање шта ће бити фокус његових напора као шефа мисије који изузетно добро познаје Балкан и долази из суседне земље, амбасадор Димитриос Кипреос је у првом интервјуу медијима у Србији, по преузимању дужности шефа Мисије ОЕБС-а, нагласио јачање демократије и институција у земљи, давнина права, безбедносне службе и последње, али не мање важно – медије.

Претпостављам да сте већ уочили да су у Србији и политичари и јавност веома осетљиви када се говори о регионалној сарадњи, зато што се прибојавају да се то првенствено односи на Косово као услов Србије за улазак у ЕУ.

Што се тиче Косова, ОЕБС, не само Мисија у Србији, него уопште целокупна организација, има веома јасан став – статусно је неутрална. Рекао бих да се питање Косова не тиче само Србије, већ свих држава у региону. Пре неколико дана на економском самиту у Београду, на коме је био и ваш премијер, рекао сам да је прави моменат да се направни одлучан корак по питању регионалне сарадње, да се са плана општег поверења пређе на истинско, утемељено поверење, сарадњу и међусобну „зависност“ у позитивном смислу.

У којим областима је најлакше развити међусобно поверење и „зависност“?

То би пре свега требало да буду питања која су од заједничког интереса Србије и суседних држава. Изавремен пример је Регионална конференција о борби против организованог криминала на министарском нивоу, коју је недавно организовао Власт Србије. То је донедавно била незамислива ситуација. Мислим да се на такав начин постиже веома искрено поверење и међусобна зависност. Други пример је Коридор 10, који показује да земље ЕУ веома лако могу да се повежу у региону.

Биографија

Грчки дипломата Димитриос Кипреос у септембру је преузео дужност шефа мисије ОЕБС-а у Србији. Био је амбасадор Грчке у Мађарској, Руској Федерацији и Немачкој. У оквиру своје дипломатске каријере био је конзул у Франкфурту, Милану, Паризу и Прагу. У оквиру институција ЕУ учествовао је у бројним иницијативама везаним за Југоисточну Европу. За време грчког председавања ЕУ био је официр за везу Међународне конференције о бившој Југославији и учествовао у раду посредника ЕУ лорда Девида Овена. Године 2005. и 2006. био је координатор Процеса сарадње Југоисточне Европе и национални координатор Пакта стабилности за Југоисточну Европу. Дипломирао је право и економију, говори грчки, енглески, француски, италијански, немачки и руски.

Наставити у овом смеру, значи дефинитивно достићи ту тачку на којој постоји искрено поверење и међусобна зависност.

С обзиром да долазите из Грчке, можете ли да нам даге неке детаље из „атинске мале пута“ према којој би западни Балкан ушао у ЕУ 2014?

Тренутно не бих могао да говорим из позиције Грца, односно човека који долази из те припадатељске земље, јер сам овде у својству представника 56 земаља чланица ОЕБС-а. Али могу да вам кажем своје лично мишљење. Регион западног Балкана је од изузетне важности за безбедност, и то не само регионалну. Мени се намеће закључак да регион западног Балкана припада ширем контексту Југоисточне Европе и као такав припада и Европи.

Шта Вам се чини највећим изазовом? У јавности влада мишљење да ће реформа правосуђа бити отпоран проблем.

Ја не бих давао приоритет ниједном питању јер су све демократске институције веома важне. Правосуђе, полиција и друге безбедносне структуре су подjednako важне и међусобно зависне. И медији, за које сам рекао да су не мање важни, имају енорман утицај. Они не само да информишу јавност него на неки начин и креирају јавно мњење и образују га. Не бих волео да кажем да је нешто важније или прече.

Иако сте тек лошли, верујем да сте упознати са Законом о информисању. Чини ли Вам се да је њиме утицај и моћ медија да креирају политику сада много мања?

Што се тог питања тиче, ми тренутно сарађујемо с Владом Србије, односно релевантним министарствима, улажући своје знање и жељу да помогнемо, како би се постигао жељени циљ.

Израли сте занимљиву улогу у посредничкој мисији лорда Овена у рату у БиХ. Тада сте уочили све политичаре из те гарнитуре. Да је та мисија успела, данас би цео регион другачије изгледао.

Не бих могао да спекулишем на ту тему јер исторички не можемо претворити у научну фантастику. Можда Венс-Овенов план у оно време није представљао максимално онај што смо желели, али тренутно могу да вам кажем три ствари о том плану. Прво, сви међународни преговарачи које сам тада упознао чинили су ствари са најбољом намером. Друго, тадашњи циљ је био да се што пре зауставе разарања и злочини, а трећи циљ је био покушај да се што више очува елеменат мултиетничности из бивше Југославије, колико је то уопште дозвољавало чињенично стање.

Колико Вам је то искуство било корисно?

Морам да кажем, без икаквог претеривања, да ме је то искуство у много чему обележило.

Шта сте научили из тих балканских деведесетих?

То су пре свега нада и оптимизам. Током 2005. и 2006. био сам координатор у процесу сарадње Југоисточне Европе. Тада сам, дакле, десет година касније, имао прилику да се вратим у овај регион и видим на који начин је промењен. Шта више, могу рећи да су неки актери приче из деведесетих, мени веома познати, и тада били у игри. Али је сама атмосфера, теме о којима смо дискутовали и циљеви којима смо тежили, била сасвим другачија. Могу да вам кажем да сам тада у себи рекао: „Квала богу, мој регион је ипак постигао напредак“.

Који је то циљ?

Мислим на прописно функционисање медија у Србији, како је то уређено и у другим друштвима. Тешко је рећи која је то најбоља пракса, у сваком друштву постоје проблеми и свако друштво има специфичне потребе и услове у којима функционише. Рекао бих да је крајњи циљ добар закон који ће у потпуности бити у складу са оним што Србији треба, као и са међународним законима.

Биљана Митровић